

HAJDUFÖLD

ELOFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónapra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Korvázat.

Néhai való Grünwald Béla híres munkájában jellemezvén „A régi Magyarországot 1711—1825-ig” a mű végén (XIX. fejezet: Hangelatok és áramlatok) a következőket írja:

„A történelem valamely hosszabb korszakának általános jellemzése mindig nehéz feladat. Vannak részei, melyekre az általános jellemzés sohasem illik egészen. Sőt ugyanez áll az évszakokra nézve is. A tél a természet megdermedésének évszaka. Kezdetén a természet lassu elhalását érezzük, de a hó még csak a magasabb csucsokat lepi el, a völgyben még zöldel a fű, a patakokat még nem borítja a jég kérgé; a tél végén már enyhe fuvalmak hirdetik a tavasz közeledtét. A tavasz kezdetén pedig még sok a téli nap, faggyal és hóeséssel, csucsokat még hó fedi s a hegyek hasadékaiban, hova nem hat a nap sugara, még meg sem kezdődött a jég olvadása. De azért ki tagadná, hogy a tél jelleme a természet dermedtsége, a tavasz megijulás, a virágzás korszaka? Így van ez a történelem korszakaival is”.

Alkalmasabb irodalmi közhelyet, találóbörténeti alapigazságot semmiképen sem kaphatunk arra a célra, hogy a mai időköt, mint történeti korszakot megértsük és jellemezzük. A magyar nemzet mostani közállapotai tökéletesen hasonlítanak ahhoz a kalendáriumi évszakhoz, melyet a százszentéves jövődömondo túltú, vagy tavaszeli néven szokott emlegetni és amely időpont a történelemben mint fordulópont, mint válságos időszak, mint átmeneti kor ismeretes.

Az utolsó évtizedek nálunk, hovatovább egészen világossá lesz ez a történeti tény, egy zord telet képviselnek, melynek jelleme „a természet dermedtsége”, azaz a magyar keresztyén nemzeti élet kipusztulása, legalább is téli álomba merülése. A fejszinen ugyan hótakaró csillag, fehér kristályok tiszta ragyogása kápráztatja a szemet, de épen ezért hóvakság veszi el a tisztalátás lehetőségét; mert hogy mi volt és van a szűzies lepel alatt, az megmutatkozott az első olvadás pocsolói, szennyes vizei között? Az álliberális muszterek diszlelei mögött a kommunizmus kloákái, a megcsontított ország béna tagjai és koldus csudái rejtőzködtek. Ez a korszak, amint azt Székfi Gyula mondja, a hanyatlás kora, az elnemzetietlenedés ideje, a tél évszaka. Jönni kell utánna, ha van a nemzet számára még feltámadás, a tavasznak. És úgy látszik, hisszük és valljuk, hogy van még számunkra további élet, van magyar újjászületés, lesz még egy másik magyar millenium is. De a tavaszba nem tudunk átfordulni máról holnapra, a tél zord fagyából a kikelet verőfényéhez hosszú átmenet vezet. Azt írja Grünwald: „A tavasz kezdetén még sok a téli nap, faggyal és hóesései; a csucsokat még hó fedi, s a hegyek hasadékaiban, hova nem hat a nap sugara, még meg sem kezdődött a jég olvadása”. Nagyön kis tárgyilagossággal is fellehet emelkedni egy olyan magasságba, ahonnan a mi hőborította csucsoinkat és hóval betemetett sziklahasadékaikat megláthatjuk. Ahonnan egyáltalában nyilvánvalóan szemlélhetjük, hogy „egy korszaknak vannak részei, amelyekre az általános jellemzés sohasem illik egészen.” Nemzetünk mai életét: en is vannak olyan tényezők, ame-

lyekre nem alkalmazhatjuk az újjászületés semmi ismertetőjelét, amelyek nem a tavasz fakadó rügyei, enyhe sugarai, énekes madarai, hanem a tél lombtalan fáit, fagyasztó szelei, ragadozó varjai. Ezek a csucsok és hasadékok azok, amelyek még az előbbi időszaknak a folytatásai.

Egyik ilyen csucs, amely legkimagaslóbb és leguralkodóbb jellegű, a nemzetgyűlés. Az elmúlt félszázad alatt nálunk, magyaroknál, lassan lassan kifejlődött a parlamentarizmusnak az egész nemzeti életet magában foglaló képviselőlete és ereje. Ha az országgyűlésünk egészséges volt, akkor a nemzeti életet is rendesen láttuk és minősítettük, ha a parlament betegeskedett, ha láz közt vergődött, ha olykor agónizált, akkor az egész haza sorsát is szomorúnak, válságosnak, pusztulásra érettnek ítéltük. Amikor az utolsó évtizedek alatt mindig fokozódó erővel tobzódott az obstrukció a törvényhozás díszes palotájában és nem bírt azon lecsendesítő hatalmat gyakorolni sem a darabont-kormány, sem a Kúen-Héderváry zseb-kendős erőszaka, akkor szorongva, sőt kétségbeesve látta minden magyar ember, aki messziről remélte e felforgató viharokat, hogy közeledik a vég, kikerülhetetlen, gyászos, siralmas vég erre a szerencsétlen nemzetre. És sajnos, meg is nyílt tényleg az a mélységes sir, „ahol egy egész nemzet süllyed el”. S ha most, az utolsó hónapokban és hetekben fordultunk figyelő szemekkel a budapesti büszke parlament palota eseményei felé, nem kellett-e szomorúan, szinte csüggetegül megállapítanunk,

hogy az előbbi borzalmak, az álliberális félszázadnak átvettük azt a gyászos örökségét, mely nemzetgyűlésünk tehetetlen pártoskodásában, végét-hosszát nemerő szóharcaiban, személyeskedéseiben nyilvánul meg. Ha ma is a nemzetgyűlés képviselőlete egyedül és kizárólag a nemzet életét, mint az előbbi korszakban, akkor kétségbe kellene esni a magyarság jövődö sorsa felett. Ott még nincs meg a kezdődő tavasz verőfénye, hanem csak hóesés és fagy uralkodik; nem az újjáépítés acélos munkája folyik, hanem a veszekedések áradata zuhog. Ez az átmeneti korszak ismertető jegye.

Szerencsére az átél sulyos és megrendítő válságok nyomán a parlamentarizmus mindenhatóságát kezdi nemzetünk levetkezni. Nem hajlandó e választott képviselőletekhez úgy hozzáfűzni élete hajóját, hogy azzal együtt maradjon csak fent a vizek tetején vagy süllyedjen alá az örvényekbe. A nemzet maga is szervezkedik, különféle alakulatokba tömörül, melyek a döntő pillanatokban képesek arra a megmentő munkára, amire az országgyűlés, úgy látszik, képtelen. Tehát elég nyugodt szemmel nézhetjük ennek a csucsnak a hőborította voltát. Hasonló fölénytel tekinthetünk ama szakadékok felé is, melyek még szintén nem érzik a nap olvasztó hatását és így a tél zuzmarás világját hordozzák mélységeikben. *Mindez a korszak természetes jellegéhez tartozik, de korántsem jelenti azt, hogy a nagy magyar újjászületés ténye megakadt volna, vagy vesztélyben forogna.*

Dr. Bessenyei Lajos.

A kormány a titkos szavazást fogadja el

A választójogi bizottság kedden tárgyalja a javaslatot

Szombat este fél 7 órakor folytatta a Keresztyén Nemzeti Egyesülés Partja azt a választójogi értekezletet, amelyet már esütörtökön megkezdett. Az értekezleten Haller István elnököl. A miniszterelnök családi gyász miatt elutazott a fővárosból és így nem jelenhetett meg az értekezleten.

Gróf Klebelsberg Kunó belügyminiszter ismertette a választójogi javaslatot és az ahhoz készült statisztikai adatokat. A jelen voltak mindegyike hozzászólott a belügyminiszter előadásához és egyértelműleg azt követelték, hogy a férfiak választójoga a négy elemi végzettég helyett csupán az írni-olvasni tudashoz legyen kötve. A belügyminiszter kérésre helyezett a javaslatnak ily értelmű módosítását.

Ezután Holler István a párt második követelését terjesztette elő, amely a nők választójogát a férfiakéval teljesen azonos feltételekhez öhozza. A két pont tárgyalása után Haller István a pártnak azt a követelését terjesztette a belügyminiszter elé, hogy amennyiben a jelenlegi nemzetgyűlés az új választójogi javaslatot nem tudná törvényerőre emelni, akkor a Friedrich-féle választójogi rendeletet vegye a kormány igénybe. A belügyminiszter kérésre helyezett, hogy a pártnak ezt a követelését megfontoltas tárgyává forja tenni, azonban kötelező nyilatkozatot még nem tehet.

Az idő előhaladt volt a következőben a párt követelésének ama pontját, hogy a választások végrehajtása bírói, ne pedig közigaz-

gatási faktorok igénybevételével történjék, valamint hogy az egész vonalon lajstromos legyen a szavazás, a mai pártértekezlet nem vette tárgyalás alá. Este 9 órakor Haller István örvendetes tényként állapította meg, hogy a pártnak igen nagy része volt abban, hogy a választójogi javaslat végre a nemzetgyűlés elé került.

Ugyancsak magának vindikálja a párt azt az eredményt, hogy a községekben eredetileg nyíltak kontemplált választások helyett, végre a kormány javaslata is a titkos-ágot vette magáév. Ennek a reményének is kifejezést adott, hogy a választás rendjének megváltoztatását is sikerülni fog kivívni.

Végül kérte a párt tagjait, hogy a nemzetgyűlés napirendjén szereplő ipartörvény vitáját ne nyújtsák, hanem fogadják el általánosságban a kormány által benyújtott választójogi javaslatot és a javaslat általános vitájánál tartózkodjanak a szélesebbkörű vitától.

A választójogi javaslatnak még hátralevő pontjait a párt a mai értekezleten nem tárgyalta le és az értekezlet folytatását hétfő estére halasztotta.

A választójogi bizottság ma délután a nemzetgyűlés szünetében tartotta meg alakuló gyűlését. Az ülésen Simonyi-Semendarm Sandort választották meg a bizottság elnökévé, K. Rajkó h Jenőt pedig a javaslat előadó-jává. A bizottság kedden délután 5 órakor tart ülést, amelyen megkezdí a választójogi javaslat érdemleges tárgyalását.

Keresztyén kigazda, földmives és polgári párt

Nagyatádi Szabó István átirata a disszidensekhez

Ma délelőtt Rubinek István, a kigazda-párt tagja, felkereste a disszidens párt vezetőségét és pártja megbízásából nagyatádi Szabó István egy levelét adta át a disszidenseknek.

A levél rövid tartalma az hogy nagyatádi Szabó értesíti a disszidens csoportot, hogy a kigazdapárt folyó hó 25-én határozatot hozott, amely szerint a kigazdapárt, mint a keresztyén agrár gondolat hivatott megtestesítője, programjának, különösen a földbirtokreform becsületes végrehajtása tekintetében, hasonlóképpen az 1920. évi I. t.-c. és 1920. évi XVII. törvényekben, valamint az 1920. évi XLVII. t.-cikkben lefektetett alkotmányos jogi rendnek bármilyen irányból jövő megtámadá-

sával szemben vallott álláspontjának fenntartása mellett) kijelenti, hogy elérkezettnek látja az időt, hogy *egyeséges tiorba szólítsa* azokat, akik a párt elveit magukéva teszik. A párt egyetemes programjának megfelelően nevével *keresztyén kigazda földmives és polgári párt*ra bővíti ki és testvéri szeretettel várja a termelő munka és szellemi élet munkásait, végül egyesülésre szólítja a disszidenseket.

A disszidensek a kigazdapártnak ezen átiratát tudomásul vették ugyan, de kijelentették, hogy az nem felel meg teljesen azon szempontoknak, amelyek alapján az egyesülés lehető volna. Kérték, hogy ugyanilyen irányú levelet intézzon a kigazdapárt a többi pártokhoz is.

Az ipartörvény módosítása

Budapest, január 28. A nemzetgyűlés ma délelőtt kezdte meg az ipartörvény érdemleges tárgyalását. A javaslatot Pálffy Daniel szegedi képviselő szövegezte fel, aki maga is iparos ember, sokat járt külföldön, ennél fogva a javaslat egyik leghivatottabb bírálója.

Kormányhoz közel álló körökben biznak abban, hogy a feliratkozott szónokok közül a többségi pártból kikerülő szónokok le fogják törlődni nevéiket a tábláról, mert felszólalásuk csak a vitát nyújtja. A vita meghosszabbítása pedig egyértelmű azzal, hogy a választójogi javaslat előtt, ha ennek bizottsági

tárgyalása után hosszabb időt venne igénybe, a kormány a munkakötelezettségről szóló törvény tárgyalását akarna biztosítani és így mindenkép kívánatos, hogy az ipartörvényt minél előbb megalkossák.

A nemzetgyűlés mai ülését Bottlik József alelnök fél 12 órakor nyitotta meg. Napirend előtt Schlachta Margit szóval fel és benyújt egy memorandumot a női választójog tárgyában.

Ezután a választójogot tárgyaló 20 tagú bizottság megválasztása következik. Elnök elrendeli a névsor olvasását.

Az ipar anyagi biztosítása fontos államérvék

Ezután áttértek az ipartörvény módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Az első felszólaló Pálffy Daniel. Sajnálattal állapítja meg azt a tényt, hogy 38 évnek kellett elmúlnia, míg végre ez a törvényjavaslat a nemzetgyűlés elé került. Az iparosság reményteljes várakozással nézhet most már a jövő elé, amennyiben a kézműiparosság együtt munkálkodhat ezután a nemzetépítés terén. Hatásosabb intézkedés a kézműipar fellendítésében először a koalíció alatt történt. Később az állam támogatása a gyáriparosoknál nyilvánult meg, ennél fogva a kézműiparosság hanyatlásnak indult. Ugyanakkor Németországban felkarolták a kézműiparosságot. A háború alatt nálunk épen az ellenkezőjét tapasztaljuk.

A kézműiparosok a háborúból teljesen lerongyolódva kerültek haza. Ezeknek anyagi biztosítása államérvék szempontból is fontos.

A kézműiparosság terén nemzeti politikát kell folytatni. Szükséges, hogy ők az állami életnek fenntartásában épen olyan biztosítékok legyenek, mint a kigazdák. A jövőben nem szabad megengedni, hogy a tőkések szedjék le a kézműiparosság gyümölcsét. Az önálló existenciák szaporítása nemzetgazdasági előköt szolgálnak. Ébren kell tartani azt a tudatot, hogy *nyugodtan adhatja minden szülő iparos pályára gyermekét. Szükséges, hogy mindenki tisztelget és megbecsülést nyerjen ezen a pályán is.* Örömmel üdvözi az ipartervezést, amennyiben abban a képzettséghez való köztöttség érvényesül. Ez azonban csak egyik biztosítéka az ipar fejlődésének, mert szükség van az ipartestületek kiépítésére is. Nagy elismeréssel adózik a kereskedelmi miniszternek a javaslatért és az ország kézműiparosságának halálját fejezi ki iránta.

A tanoncoktatás és a társadalmi együttműködés

A mestervizsgának feltétlen szükségességét hangoztatja. Ezt csak azok a kereskedők ellenzik, akiket a képzés az iparüzéstől le fog szorítani és a munkásvezérek, akiket politikai szempontok vezetnek. Ne feledjük el, hogy a munkásvezéreknek nem céljuk az, hogy az önálló existenciát szaporítsák, mert ők csak proletártömegek felett tudnak hatalmat gyakorolni, ami az önálló iparüzőkkel szemben megszűnik.

Az iparfejlődés szempontjából nagyon fontos a tanoncoktatás és ebben is fejlődést jelent ez a javaslat. Ugy látja, hogy az a rész, amely a tanonképzésről és a tanonc jogviszonyairól szól, a legmondosabban megalkotott része a javaslatnak. Nézete szerint derék és helytálló iparos csak abból a tanoncból lesz, aki mesterségének rózsás és nem rózsás oldalait egyformán megismeri. — Régi kívánság az is, hogy a tanoncok vallási oktatásban is részesüljenek. Rá kell szoktatni a tanoncot arra, hogy vasárnaponként iskola után együtt menjenek a templomba és azután szórakoztató és ismeretterjesztő előadásokban részesüljenek. A tanonc még szabad ideje alatt

se legyen felügyelet nélkül, így óvhatjuk meg őket azoktól a káros befolyásoktól, amelyek a proletárdiktatúrához vezetnek. A sport iránti szeretetet is bele kell nevelni a tanoncokba, mert ez nagyban hozzájárul az önrzet fokozásához.

— Ünneplés kötelességének tartja kijelenteni, hogy az iparosok a legteljesebb mértékben akarnak élni a gazdasági társadalommal, a gyáriparral és az ipari munkássággal. Azonban a testvéri ölekezés közöttük bensőséges csak akkor lesz, ha a magyar munkások nem idegen munkásvezetők után fognak igazodni és a veres kórkárd helyébe a nemzeti trikolor fog kerülni a gomblyukba. A kigazdatársadalomhoz azt a kérelmet intézi, hogy *ne engedjék meg azt, hogy éket verjenek az iparosság és a kigazdatársadalom közé.* Az országot a kard szerezte meg, de a kalapács és az ekevas volt az, ami ezer éven át fenntartotta. A kardot a trianoni béke kicsavarta kezünkől és épen ezért szükséges, hogy a boldogulás és a teljes konszolidáció érdekében mindannyian összefogjunk.

A javaslatot elfogadja.

A választójogi bizottság

Elnök ezután bejelenti, hogy a következő képviselőket választották be a választójogi bizottságba: Dömötör Mihály, Ereki Karoly, Gerecsér István, Fáy Gyula, Haller István, Ernst Sándor, Homonnay Tivadar, Karafiáth

Jenő, Könyves Lajos, Kovács J. István, Meskó Zoltán, Rubinek István, Simonyi-Semadam Sándor, nagyatádi Szabó István, Szabó József (budapesti), Szijj Balint, Gömbös Gyula, Beniczky Ödön, Vázsonyi Vilmos és Mándy

Samu. A Ház ezután elfogadja Pálffy Dánielnek indítványát, amelynek értelmében az üléseket egy órával meghosszabbítják az ipartörvény tárgyalása alatt.

A gobelinek elzálogosítása

Szünet után Hegyeshalmi Lajos kereskedelmi miniszter a beteg külügyminiszter helyett válaszol Sándor Pálnak a bécsi Hofburgban levő gobelinekről szóló interpellációjára. Nyomban akkor, amikor a hírről a magyar kormány tudomást szerzett, utasította a bécsi magyar követet, hogy az elzálogosítás ellen tiltakozzék, mert a gobelinek a st. germaini szerződés 196. szakasza szerint Ausztria és Magyarország közös tulajdona és Ausztria azokról önállóan nem rendelkezhetik. Ugyancsak utasította a kormány a magyar követet, hogy hasonló tiltakozást jelentsen be a nagy-követek tanácsánál, valamint a párisi, londoni és római kormányoknál is.

A közös tulajdon képező tudományos és művészeti gyűjtemények tárgyában a magyar kormány már több ízben tanácskozott az osztrák kormánnyal, de ezideig érdemleges megegyezés nem jött létre.

Interpellációk

A Ház ezután áttér az interpellációkra. Ruppert Rezső hosszasan foglalkozik a zalaegerszegi internálótáborban előfordult visszaélésekkel és sürgette az internálási tábor megszüntetését és parlamenti bizottság kiküldetését a visszaélések felderítésére.

Szádeczky-Kardos Lajos interpellációjában szóvá tette, hogy a sertésenyésztés a tengeri árok óriási emelkedése és a sertésárak zuhanása folytán anyagi válságba jutott. Kérdezi a földmívelésügyi minisztert, mit szándékozik tenni, hogy a sertésárak csökkenése következtében a tenyésztőket ért anyagi károsodás valamiképpen jóvátehető legyen?

Cserty József a gyűlékezési jog tárgyában kiadott miniszteri rendelettel foglalkozik.

Széchenyi Viktor gróf interpellációjában a sertésárral foglalkozik. Kérdezi a földmívelésügyi minisztert, hajlandó-e tenni azt, hogy egyoldalú érdekképviseletek a sertésárral engedélyek folytonos megakadályozásával a lakosság anyagi érdekeit sértik és a tenyésztést tönkreteszik.

Ezután Grieger Miklós kéri a Ház tanácskozási bizottságának megállapítását. Miután hat képviselő volt jelen, elnök az ülést felfüggesztette.

10 perc szünet után elnök az ülést újból megnyitotta.

Budavry László interpellációjában a Budapesti Helyi Erdekü Vasut újabb áremelése tárgyában a kereskedelmi miniszterhez fordul.

Végül Kiss Menyhért szóvá teszi, hogy a földreform végrehajtására kiküldött bírók a rendeletben megállapított napidíjakon kívül, csak 50 korona pótdíjat kapnak és emiatt ráfizetnek a kiküldetésre. Kéri ennek megszüntetését és hogy a bírók a tényleges vasuti díjat is felszámíthassák.

Elnök az ülést egy negyed 6 órakor rekesztette be.

Az orosz pokol

Moszkva, jan. 28. Az Ivestia szerint Karasnochvinszkben valamennyi gyermekmenhely tulsufolt. Az utcákon elhagyott gyermekek kóborolnak, éjszakánként a hidak alatt és külvárosi zugokban huzódnak meg, ahol teljesen lezüllednek és elpusztulnak. Az utcákon nap-nap után találnak gyermekhullákat.

A nagy orosz végrehajtó-bizottság elnöksége megengedte a vallásos egyesületeknek, hogy az éhezők támogatására adományokat gyűjtsenek a központi segítő-bizottság ellenőrzése alatt.

A postaügyi népbizottság különleges éhség-bélyegeket bocsát ki, amelyeknek jövedelmét az éhezők támogatására fordítják.

A moszkvai szovjetbe való választásokon eddig 481 képviselőt választottak meg. Ezek között van 436 kommunista, 44 pártönkivüli és egy mensevista.

Magyarország és Genova

Budape t, jan. 28. *Hegyeshalmy* Lajos kere-kelelemügyi miniszter a genovai konferenciáról a következő felvilágosítást adta: A genovai világerkekezletnek mindenekelőtt szimbolikus jelentősége van. Első alkalom lesz ez arra, hogy az államok hivatalos képviselői is a zöld asztalhoz üljenek, hogy itélkező bírákkal elítelt vádlottakként volnának kénytelenek szembe ülni. Megelőre igen ajánlatosnak látjuk, ha a magyar közvélemény az érkekezlethez és annak közvetlen hatásaihoz vérmes reményeket nem fűz.

Közvetlen segítség lehetősége Magyarország bajaira a programból nem olvasható ki. Az alkotmányos rend helyreállítása óta egy pillanattal sem lehetett kétséges, hogy az idegen tőkének megvan a teljes biztonsága. Mi kezdettől fogva kijelentettük, hogy a multból terhelő adósságainkat elismerjük. Magyarország a program értelmében minden előfel tételt nyújtja annak, hogy segítsenek rajta. A megfelelő képvisellel meg fogunk jelenni az érkekezleten, hogy éber figyelemmel kísérve annak minden mozzanatát. Csak az általános európai konszolidációnak a genovai érkekezlet talán meginduló, de mindenesetre csak lassu folyamata segíthet.

Zita királyné utja

Bordeaux, jan. 28. (Havas) Károly király gyermekei tegnap indultak el Portugália felé. Lissabonban január 31-én kötnek ki.

Vagyonmentő vásár

Az élet teremtette meg ezt az ujszerű intézményt. Az élet, mely a háboru és az utána következő felfordulás eredményeként különösen a vagyoni viszonyokban olyan eltolódásokat produkált, amik a korlátlan fantáziát is megszegyenyítik. Olyan családok, melyeknek nyugodt, sőt bőséges megélhetése teljesen biztosítottnak látszott, egyszerre abba a helyzetbe kerültek, hogy jövedelmük a legszükségesebb életigényeknek is csak igen csekély részét fedezte és bármennyire igyekeztek is azokat az igényeket mérsékelni és életszínvonalukat lejjebb szállítani, mégis kénytelenek voltak törzsvagyonukhoz nyulni.

Elsősorban a tisztviselők s általában a fixjavadalmazásu emberek azok, kiknek jövedelme a szükséglettel sohase tartott lépést. Ezek aztán az idők folyamán apródonként megváltak azoktól a holmijaiktól, amelyekre nem volt föltétlenül szükségük. Előkerültek a pince és a padlás lomjai, majd a fölös számú butorok, végül az ékszerek, sőt az emléktárgyak is.

Egész éhes had nyerekedett a megszorult emberek nyomorúságán. A könnyü prédára hiéna módra vetették rá magukat a handlék, az ügynők, közvetítők és lancosok.

Itt is ők szedték le a tejfelt, mert az eladó és vevő közé furakodtak, s míg egyfelől igyekeztek az árakat minél alacsonyabbra lenyomni, a tovább adásnál száz-kétszáz per cent hasznót értek el. Az árakat ők szabták meg, mert nem volt olyan intézmény, amely az árak kialakulására befolyást gyakorolt volna.

Szükség volt tehát egy olyan hely megteremtése, amely az üzleteleket összehozza s köztük a közvetlen kapcsolatot létesítse. Ezt a célt szolgálja a vagyonmentő vásár, mely míg egyrészt a méltányos áron való eladást teszi lehetővé, másrészt alkalmat nyújt az előnyös beszerzésre is.

Debrecenben a napokban már a második ilyen árverés zajlott le, a „Napsugár” Piac utca 10. szám alatti helyiségeiben. Ezuttal három napig tartott a vásár, mert igen nagy mennyiségű holmi került kalapacs alá. Mindenféle hasznalati, háztartási, berendezési tárgy, művészi alkotás, ruházati cikk csorélt gazdát, úgy hogy eladó és vevő egyformán megtalálta a számítását.

Épen azért örömmel üdvözöljük ezt a valóban kézagpótló, életrevaló intézményt s már most felhívjuk olvasóink figyelmét a legközelebbi árverésre, amely előreláthatólag március hó első napjaiban lesz.

A mezőgazdasági kamarai választások

Hajdumegye harminc tagot küld a kamarába

Hajdu vármegye mezőgazdasági bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott. A bizottsági ülésnek különös érdekességet az adott, hogy ezen az ülésen választotta ki a mezőgazdasági bizottság azokat, akiket a felállítandó Mezőgazdasági Kamarába tagokul kijelölt.

Az ülést délelőtt 11 órakor *Czeplédy* Mihály megyei főügyész elnök nyitotta meg. Üdvözlő megnyitója után ismertette a földmivélségi miniszter leiratát, melyben elrendeli a gazdasági kamarába delegált tagok megválasztását. A mezőgazdasági bizottság átérezve a leirat nagy fontosságát, kimondta, hogy a választást hajlandó keresztülvinni. Erre az elnök elrendelte a választás megejtését.

A választás eredményeként a bizottság a kamara tagjaivá választotta a következő bizottsági tagokat: **I. csoport. Rendes tagokul:** E. Szabó Sándor, Szabó István, Szász József. **Póttagokul:** Tóth László, Tóth Gergely, Bencze József. **II. csoport. Rendes tagokul:** Ignáth Antal, Rakosi Fabián, Csapó Zsigmond. **Póttagokul:** Henses Sándor, Szabó István, Nagy Albert. **III. csoport. Rendes tagokul:** Dr Szűcs

László, Bodnár Márton, Török Lajos. **Póttagokul:** Herczeg Bálint, Hadházi Bálint, Hamza László. **IV. csoport. Rendes tagokul:** Császi Antal, dr Gáll Mihály, Balogh Sándor. **Póttagokul:** Lénárt István, Papp Sándor, Nagy János. **V. csoport. Rendes tagokul:** Dr Czeplédy Mihály, Szabó Elek, Fegyveres András. **Póttagokul:** Harcsarik Géza, ifj. Csohány Antal, Tóth M. Pál.

A választás érdekességeként megemlíthetjük, hogy a bizottság mind a harminc tagja belekerült a kamarába, mivel a rendelet szerint Hajdumegye 15 rendes és 15 póttagot köteles a felállítandó kamarába választani. A mezőgazdasági bizottságnak pedig mindössze 30 tagja van.

A választások megejtése után a kamarai tagok egyhangulag gróf *Almássy* Imrét, a szolnokmegyei gazdasági egyesület érdemes elnökét jelölték a kamarai elnöki állásra, míg az alelnöki állásokra *Czeplédy* Mihály hajdumegyei és *Jóna* István debreceni gazdasági egyesületi elnököket jelölték ki.

Az ülés 12 óra előtt véget ért.

A Csokonai Kör felolvasóülése

Alig egy hónapja, hogy Debrecen nagymultu irodalmi társasága, a Csokonai Kör Dante omlékének áldozott, tegnap délután máris újra a nyilvánosság elé lépett egy felolvasó ülés keretében. Szép és válogatott közönség jelent meg ez alkalommal a kollégium disztermében.

Az ülést dr *Papp* Károly egyetemi tanár, a Kör ügyvezető-elnöke nyitotta meg lendületes beszéddel. A mostani ülést — mondotta — *Csokonai Vitéz* Mihály halálának 117 évfordulója emlékére tartjuk, annak a Csokonainak emlékére, akit a Kör örökké emlékezetében tart és szellemét istapolja.

Ezután *Baja* Mihály ref. lelkész olvasott fel hangulatos, magyar érzelmmel teli verseiből egynéhányat a közönség osztatlan érdeklődése mellett. Különösen „A városzó” című költeménye aratott nagy sikert, de a többi versnek egészséges, derűs és könnyed humora is nagy tetszést váltott ki.

Kardos Albert, a Csokonai Kör főtitkára *Tóth* Árpádról, a bánat költőjéről írt magvas tanulmányát olvasta fel. *Tóth* Árpádot, az élő magyar irodalom egyik leginkább reprezentáns értékét szoros kötelékek fűzik Debrecenhez; a jobb sorsot érdemelt volna szobrásznak, *Toth* Andrásnak a fia, aki finom, csöndes hullámzásu, halkszavu verseivel innen indult el. Nem bőségesen termő költő, de három kötete máris előkelő és maradandó nevet biztosít számára a magyar irodalomban. *Kardos* Albert tegnapi előadásában a faculté maitresset igyekezett kimutatni költészetében s azt a szelid bánatban és a csöndes búban találta meg. Arany szerint a fájdalom a boldogságnak egyik alkatrésze, *Tóth* Árpád szerint a fájdalom: maga a boldogság. *Kardos* Albert gondos tanulmányában külön kiemelte Csokonai Mihályról, Bessenyeiről és a trianoni beke becikkelyezésére írott gyönyörű verseit. Az előadó precíz tanulmányát a közönség nem lankadó figyelemmel kísérte.

A fiatal költői generáció egyik legmélyebb és legizmosabb tehetségű tagja *Juhász* Géza, aki a *Hajduföld* közönsége előtt nem ismeretlen, mert kitűnő versei már többször nyilvánosságot kaptak e lap hasábjain, olvasott fel ezután nagy és őszinte siker mellett. Tegnap délután egy, már két év óta készen levő hosszabb verses elbeszéléseiből, a *Garabonciás diák*-ból olvasott fel részleteket. A bemutatott részletek, amelyek telve vannak debreceni vonatkozásokkal, élénken reprezentálták azt a friss, egészséges bőséggel áradó mély lírikumot és teli, zongó formanyelvet, amik *Juhász* Géza költészetének legsajátosabb értékei. A publikum halás tapsokkal honorálta a sikerült bemutatkozást.

A műsor utolsó száma *Németh* Aladáré volt, aki a rövidesen megjelenő „Az élet fonák színei” című könyvéből olvasott fel szellemes és találon frappaus aforizmákat, amelyek mind-

egyike egy-egy örök életigazságot fejezett ki, hol humoros, hol komoly formában.

A közönség a felolvasás után melegen ünnepelte a szerzőt, akiben Debrecen egyik legjobb műkedvelő íróját ismertük meg.

A közönség egy jól sikerült irodalmi délután emlékével távozott a felolvasó ülésről.

A kiségitő kórház felállítására

Debrecen város egészségügyi bizottsága tegnap délelőtt a polgármesteri fogadószobában ülést tartott, amelyen több, a város közegészségügyi viszonyait közelről érintő fontos ügyet tárgyaltak le. Az ülést *Csóka* Sámuel h. polgármester elnök 11 óra után nyitotta meg. Megnyitó beszédében üdvözölte a bizottság megjelent tagjait, majd felkérte *Tüdös* Kálmán dr tisztí főorvost, az ülés előadóját, hogy terjessze elő az ügyeket.

Dr *Tüdös* Kálmán tisztí főorvos élénk körvonalakban ismertette a kiségitő kórház felállításának szükségességét. Javasolta, hogy a bizottság a kiségitő kórház mielőbb felállítását sürgesse meg a tudományegyetem orvoskaránál és a városi tanácsnál. A bizottság ehhez a javaslatához hozzá járalt.

A főorvos megemlítette, hogy az egyetemi klinikákhoz kivezető villamos vasut megépítése már régen terembe van véve. Idevonatkozólag azonban még megfelelő intézkedés nem történt. Mivel egy a betegek, mint az orvosképzés szempontjából a vasut megépítése elodázhatatlanul sürgős, javasolta a bizottságnak, hogy ily értelemben újra keresse meg a polgármestert és a helyi vasut társaságot. A bizottság a javaslatot elfogadja.

Dohányi Jenő gyógyszerész a Péterfia-utcán, *Papp* Gyula gyógyszerész pedig a Nyilastelepen felállítandó gyógytár nyitására engedélyt kértek.

A bizottság *Dohányi* Jenő kérelmét elutasította, *Papp* Gyula gyógyszerész kérelmének ellenben helyt adva, azt pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

Szántó Győző bizottsági tag a szeméttel rendezése tárgyában interpellált. Azt kérdezte, hogy a bizottság hajlandó-e a szeméttel rendezése tárgyában intézkedni.

A bizottság kimondta, hogy a szeméttel rendezése tárgyában megkeresi a város polgármesterét, hogy az a tanácsban kellőképen intézkedhessen.

Az ülés kevéssel 12 óra után ért véget.

— **Miniszteri elismerés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Borny* Gyula debreceni hentesmesternek ama nemes tettéért, hogy a debreceni áll. főreáliskola fűtési költségeire 2000 koronát adományozott és a házi átalány kamatmentes kölcsön forgótkéül 20000 K-t ajánlott fel az intézet igazgatójának, elismerését s köszönetét nyilvánította.

Csaba-bál

A magyar orvostanhallgatók, amikor a nemzeti szellem átította az egész Csonka-magyarországot, a Csaba bajtársi egyesületben tömörültek. Mikor pedig a híres-neves öreg kollégiumból egyetem lett, a debreceni orvosok is megalakították a Csaba bajtársi egyesület debreceni fővezerségét.

Ez a fővezerség tegnap lépett a nagy nyilvánosság elé az általa rendezett Csaba-bállal, mely a legpompásabb bizonyítéka volt annak hogy az ősi hun monda dícső Csabájának nyomdokain haladó debreceni orvosok egyesülete életképes, agilis, élni akar és tud.

A régi idők pompázó fényében uszott tegnap este az Arany-Bika, ahol a debreceni Csaba bajtársi egyesület rendezte pompásan sikerült Csaba-bálját.

Már kilenc órák elegáns fogatok és autók öntötték a válogatott társaságot. A díszterem bejáratánál kétsorban frakkos rendezők fogadták az érkezőket: A fővédőköt, a bálanyakat és a nagyszámu előkelő közönséget.

Kevésnel 9 óra után érkezett meg Vass József kultuszminiszter képviseletében Miskolczi Lajos főispán, akit Kenyzi Gyula egyetemi professzor fogadott és köszöntött meleg szavakkal.

Pontban fél tíz volt, amikor Magyar Imre primás rázendített a ropogós csárdásra:

Hallod-e te Katika,
Kell-e doktor, patika...

Mire Miskolczi Lajosné Hittl Tivadar egyetemi tanár karján a cigány elé lépett és megnyitották a táncot.

A jelenlevő hölgyek közül sikerült feljegyezni a következőket:

Bálanyak: Dr Báthory Sándorné, dr Belák Sándorné, dr Brokes Gyözőné, dr Czeglédi Mihályné, dr Debreczeny Barnáné, Fráter Erzsébet, dr Ghyczy Tihamérné, dr Hutiray Józsefné, dr Illyefalvy Gézáné, dr Iványi Béláné, dr Kenyzi Gyuláné, dr Keszler Lajosné, dr R. Kiss Istvánné, dr Kölcsey Sándorné, dr Körössi Kálmánné, Kratochwill Károlyné, dr Kun Béláné, dr Kun Józsefné, Matusovics Péterné, Mihalovits Jenőné, Miskolczi Lajosné, dr Nábráczky Béláné, Ollinger Béláné, Pákozdy Sándorné, Reitz Jánosné, Ságthy Ferencné, Suhajda Béláné, Szokolovszky Miklósné, Szomjas Gusztávné, dr Szontágh Félixné, dr Sztankay Abáné, dr Tankó Béláné, Tóth Aurélné, Tóth Béláné, dr Tüdös Kálmánné, dr Varga Kálmánné, dr Verzár Frigyesné.

U-asszonyok: Aczél Gézáné, Ady Lajosné, Átányi Istvánné, özv. Acház Imréné, Antalfy Gyuláné, Arany Árpádné, Dr Antal Gézáné, Dr Antal Gáborné, Apostol Sándorné, Aberle Bajmondné, Dr Bellágh Sándorné, Dr Brokés Gyözőné, Dr Bruckner Ernőné, Bernáth Kálmánné, Dr Bacso Dezsőné, Bodnár Gézáné, Dr Bessenyei Lajosné, Dr Báthory Sándorné, Dr Báthory Istvánné, Bosznay Istvánné, Dr Balogh Jánosné, Béber Károlyné, Bosznay Dezsőné, Böszörményi Béláné, Berzöffy Vincéné, Dr Berencsy Zoltánné, Dr Bacso Jenőné, Csóka Sámuelné, Csáthy Kálmánné, Csurka Istvánné, Csanak Józsefné, Dr Debreczeny Barnáné, Dalmy Tiborné, Eltető Albertné, Fidonsz Józsefné, Fancsovits Mátyásné, Faller Gusztávné, Fidiug Józsefné, dr Fabry Árpádné, Forgách Elemérné, Ferenczy Károlyné, Garda Dezsőné, Ghyczy Tihamérné, Gergics Károlyné, dr Haendel Vilmosné, dr Hutiray Józsefné, dr Horváth Arthuré, Illyefalvy V. Gézáné, Jankovich Miklósné, dr Josa Ödöné, dr Kun Béláné, Kardoss Gézáné, Kaszanyitzky Endréné, Kalenda Lorándné, dr Pokoly Józsefné, Piszky Árpádné, Porubszky Andrásné, Papp Sándorné, Rickl Antalné, dr Reisz Kálmánné, Somossy Lászlóné, Szlavay Józsefné, Szent-Királyi Tivadarné, Kövessy Boldizsárné, Vargha Gyuláné.

Urleányok: Bernáth Anikó, Berzöffy Lola, Jankovich Babáta, Kaszanyitzky Olga, Jankovich Marianna, Magyar nővérek, Tomcsányi Elly, Vass Lusy, Reitz Baba, Brokés Lily, Brokés Klári, Csóka nővérek, Mihalovics nővérek, Bahunek Baba, Dalmy Bertus, Véber nővérek, Papp Iresi, Benedek Mártha, Tóth Andrea, Fancsovics Lenke, Béber Böske, Csóka Lenke, Béthy Éva, Bodnár Évi, Fabry Baba,

Drozdnar Baby, Szokolovszky nővérek, Bokor Duczi, Hertelendy Vili, Wilhelms Nóra, Boróczy Ilus, Kun nővérek, Szilcz Agi, Luxanderszky Boroszlav Sárika, Szoboszlav nővérek, Bokros Jolán, Szücs Vili.

A ropogós magyar nóták mellett táncoló fiatalok a késő reggeli órákban távozott egy jól sikerült bál szép emlékeivel. A négyest 100 pár táncolta. A rendezésért Báthory Miklós fővezért és Kiss Sándor alelnököt illeti az elismerés.

HOZSÁNNA

Liszt Nándor irredenta verses könyve

A nagy sorsfordulatok hatása alatt mindig új és új változatot kap a korszakok költészetében a lírai hang s a szomorú összeomlás után így jelentkezett a magyar költészetben egy eladódig ismeretlen műfaj: az irredenta vers. Liszt Nándor, a fiatal költőgeneráció nagyon rokonszenves és nagyon tehetséges tagja is irredenta verseskönyvének nevezi nemrég megjelent kötetét és teljes joggal, mert kevés kötetre illik rá ugy ez a jelző, mint épen a Liszt Nándor verseskönyvére.

A politikai költészet sohasem volt az a terület, ahol a közepesek érvényesülni tudtak volna s még a költősenik is csak ritkán fejezheték ki magukat ebben az erősen próbára tevő műfajban úgy, hogy alkotásuk örökérvényű legyen és ne csupán adalék a kor lelkéhez. Mert hiába a legtisztelteméltóbb, a legmélyebb jövő érzés is, ha a költő egyszer gyönyörködni kezd izmai játékában és üres szöföregetekbe és dagálylavinákba fullad belé a megrázó szenvedély. Ez a politikai költészet általános szerencsétlensége és ez a szerencsétlensége a magyar irredenta költészetnek is, — nagyon kevés tisztelteméltó kivétellel, ami élő biztatás a jövőre.

Ilyen tisztelteméltó kivétel és élő biztatás a Liszt Nándor irredenta köteté is, amelynek kitűnő értéke, hogy páthosza van, őszinte, nemes és tulzásokba nem csapó páthosza és az ehhez illő kemény zongésú formái felett is teljes és szép biztonsággal uralkodik. Rokonszenvesen őszinte és még benne a magyar faj ritkulásának végnélküli siratása s még inkább gyönyörködött az új, jobb jövő möhő vagyis az a korholó, kevély harag és elszánt dacosság, amivel ezt akarja. S ahogy ezt a mindig újszerűen jelentkező, gazdag változatu témát költői eszközeinek bravuros kezelésével mozgalmas dübörgő képekké formálja s ahogy nagyon finom, halk lírai hangulatának meg tudja adni a pasztellszerű, odalélt légyságot: a biztos és tudatosan erős költő jelentkezése ez már, a kész egyénisége, aki ugyan még nem érte el az alkotás és a tehetség teljes potenciáját, de mindaz, amit ad, nagyon eredeti és igen finom ösztönű megnyilvánulása ép és erős tehetségének.

Hogy nemcsak a lokálpatriotizmus önmellett veregető megállapítása ez, bizonyoság rá maga az izléses kiállítású kötet, amelyet a Stephaneum-nyomda készített s Antalfy József kiadásában jelent meg.

A hangulatos versekből egyet mutatóba itt közlünk:

Fiatalok

Tavaszi csóktól ittas a lelkünk,
Várnak a vészes viadalok!
Lángol a szívünk, persdül a vérünk,
Magyar erőnkkel egekig érünk:
Rajta! Előre! Fiatalok!

Sirjanak árván, búsan a vének!
Félre az utból régi dalok!
Új kikeletre vigak akadnak,
Tavaszi álmok ujra fakadnak:
Rajta! Előre! Fiatalok!

Hajtja a vérünk szent fiatalság,
Isteni lángok! Szűz italok!
Gyermekimánk ujra beszélnek,
Szállnak a szárnyán tavaszi szélnek:
Rajta! Előre! Fiatalok!

Ifjan előre vad szerelemmel!
Tiszta remények! Diadalok!
Lobban a lelkünk, ragyog az élet,
Mert mi vagyunk a magyar Igét!
Rajta! Előre! Fiatalok!

Az ébredők táncestélye

A farsang egyik legsikerültebb táncestélye kétségkívül az Éme táncestélye lesz, amelyet február 4 én, szombaton tartanak meg az Arany-Bika dísztermében. Hatalmas rendező gárda és a vigalmi bizottság permanens munkája biztosítja az estély fényes sikerét. A táncestélyt szerencsésen összerálogatott műsor előzi meg, amely a következő számokból áll:

1. *Prológ*, írta dr ifj Liszt Nándor, előadja M. Szücs Margit.

2. *Magyar dalok*. Éneklő: Torma Zsigmond, Csokonai-színház művésze,

3. *Ünnepi beszéd*. Tartja: Pálóczy Horváth István az Éme. orsz. elnöke.

4. *Körmagyar*. Táncolja 10 pár. Betanította ifj. Schaff János.

5. *Holicsi Kupidó*, vigjáték 1 felv. Szereplők: Magyar Titi, Kathy Boriska és Lukacs Béla.

Bálanyak: Dr Iványi Béláné, Dr Olchvdy Lászlóné urnó.

Az estély védnökei: Dr Prohászka Ottokár v. b. t. t. megyés püspök, Pálóczy Horváth István az Éme orsz. elnöke, gróf Széchenyi Viktor, Dr Béndárd Agoston, Fáy Gyula, Sármezey Endre, Prónay Pál, Dr Wolff Károly, Budavary László, Bártzy Ferenc, Dr Dárdányi Ferenc, Horváth Géza az Éme orsz. alelnökei és Dr Vargha Kálmán kir. tanácsos gazd. akad. igazgató.

Jegyek csak meghívó felmutatása mellett válthatók az Éme irodájában Egyháztér 13. szám alatt.

Az előjelek szerint a szezon egyik legfényesebb és legkedvesebb estélye ez lesz.

A zenét Magyar Imre és fia szolgáltatja.

Szőnyeg- és gobelinkiallítás

Művészi és a közönség pártfogására s érdeklődésére igazán érdemes kiállítás nyílt meg a napokban a Kereskedelmi Csarnok helyiségében.

A terem telve szebbnél-szebb, izléesesebbnél-izléesesebb, szinte művészi becű gobelinkel, perzsaszőnyegekkel, amelyek csinos elrendezésben gyönyörködtetik a látogatót.

Jablonszkyne Barabás Ella s tanítványainak szőnyeg és gobelinszővő kiállítása nyílt meg csütörtökön délelőtt. A kiállítás anyagáról csak az elismerés hangján emlékezhetünk meg. — A siker oroszlársze Jablonszkyneé illeti, de tanítványai nem kevésbé részleglnek a dícséretre.

Különösen kitűnnek Gulyás Irén, Roboz Ilus, Szöllös Árminné, dr Kertész Endréné, Csapó Mária, dr Schvartz Arturáné, Radó Rezsőné, Várady Istvánné, Vajna Aranka, Böhm Lajosné, Boros Irénke, Nagy Duczi, Beck Rózsika perzsaszőnyegei és gobelinszővései.

A kiállítás utolsó napja ma van, megtekinthető délelőtt 10-től 1 óráig.

— **A Székely Társaság** ma vasárnap tartja propaganda előadását délelőtt 11 órakor az Iparoskör dísztermében, melynek műsora a következő: 1. Nyitány. Játssza Berky Lajos zenekara. 2. Karének. Előadja az Egyetértés vegyeskara. 3. „A Kárpátok elvesztésének jelentősége közgazdasági életünkre” címen előadást tart Bodor Gyula miniszteri tanácsos. 4. Énekel Kereskény Pap Erzsike. 5. Várady Antal „Rákóczi” c. költeményét szavaija Halmy Endre. 6. Tárogatón játszik Veross Lajos. A terem fűtve lesz. Belépő-díj nincs, azonban adományokat a menekült gyermekek és a Társaság propaganda-alapja javára közönségtel fogad az Elnökség.

— **A gáz egységárai Magyarországon.** Csonkamagyarországon a budapestin kívül 8 gázgyár van. Ezek közül a győri nincs üzemben, a soproni csak most jött üzembe, de az egységára még nincs megállapítva. A többi gázgyárban az egységárai a következők: Szombathelyen világításra 7, fűtésre 12 korona. Szeged 10, Miskolc 11, Pécs 16 és Szekesfehérvár 20 korona. Ezzel szemben nálunk az egységár ugy fűtésre, mint világításra egyenlően 7 korona. Tehát Budapestu kívül a gáz Debrecenben a legolcsóbb.

NAPI HIREK

— **Bernolák népjóléti miniszter a dobreconi szegényeknek.** A népjóléti miniszter ur legutóbbi itt időzése alatt 10,000 koronát adott dr. Haendel Vilmosnak urnőnek, hogy azt az összeget a nőegylet közvetítésével gyorssegélyként ossza szét. A jeltett összegből 4500 koronát a református, 3000 koronát a r. kath., 2000 koronát az evangélikus filléregyletnek, 500 koronát pedig Juhász Gusztáv rokkant katonának jutott.

— **Bizottsági választások a városi közgyűlésen.** Debrecen város törvényhatóságának legközelebbi ülésén a következő bizottságok: esküdtképes egyének összeírását teljesítő bizottság 12 taggal, számonkérésiek 2 taggal, színházi bizottság 18 taggal, telekértékkadó bizottság 12 rendes és 5 póttaggal és a tűzrendészeti bizottság 2 taggal teljesen új alakításra. A törvényhatósági bizottság alakításában a következő helyek üresedtek meg: Adópenztári bizottságban 3 hely, egészségügyi bizottságban 2 hely, építési bizottságban 2 hely, gazdasági bizottságban 12 hely, a gyampénztár vizsgálóbizottságban, a jog és pénzügyi bizottságban, a közlekedési bizottságban, a közkórházi bizottságban, a közlekedési bizottságban, a községi iskola székben, a muzeumi bizottságban, a népnevelési bizottságban, a szépművészeti bizottságban és a Tiszaszabó bizottságban egy-egy hely, míg a szegényügyi bizottságban 4 hely. — Ezeket az üres helyeket is a január 31-én tartandó közgyűlésen töltik be.

— **Érdekes doktorrá avatás.** A budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen tegnap délelőtt avatták fel az összes orvostudományok doktorává Kertész Margitot, özv. Kertész Istváné leányát. Az új orvosdoktor egyelőre Budapesten, az egyetemi klinikán fog működni, csak később szándékozik itthon Debrecenben praxist folytatni.

— **Az Egyetemi Kör közgyűlése.** A Debreceni Egyetemi Kör 1923. évi február hó 4-én, szombaton délután 5 órakor az I. sz. jogkari tanteremben (I. emelet) rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. tagokat meghívja az Elnökség. Targysorozat: 1. Elnöki bejelentés. 2. Tiszviselők választása (elnök, főtákar). 3. Esetleges indítványok.

— **Alapítvány Barcza József nevére.** A ref. főgimnázium váratlanul elhunyt igazgatójának, Barcza Józsefnek emlékét meghatározó kegyelettel és hálával igyekeznek megőrizni az 6 tanítványai, akik benne különösen szerettek, atyai jóindulatú tanárakat vesztettek el. Mindjárt halála után megindult tanítványai között a gyűjtés egy nevével örök időkre fenntartó iskolai alapítvány összehozása érdekében. — A gyűjtés nagyon szép eredménnyel járt, amennyiben 12 ezer koronát adtak össze a főgimnázium növendékei. Az ifjúságnak ezen kegyeletos buzgóságáért meleg elismerését nyilvánította a tanári kar, mely a maga részéről is kétezer koronával járult az alapítványhoz. Az alapítvány közelebbi célját később határozza meg a tanári kar.

— **Diszitó képek Csokonai műveivel.** Haranghy Jenő pompás festményei és rajzai, amelyeket Csokonai kiadandó illusztrált műveivel készített, sorozatos kiállításra látható a városi muzeummal kapcsolatos Csokonai-ereklivetárban. Az illusztrációk első csoportja a Béka-egérharcból készült színes rajzok még holnap kiállításra maradnak. A jövő vasárnapról fogva pedig „Alkalmatosságra irt elegyes versek” (így „A lélek halhatatlansága, Becsület és szerelem, Az igazság diadala, Isis és Osiris, Szépségeje a bajnoki szíven, Bucsuzás egy leánytól” stb.) Színes és dus rajzu illusztrációk kerülnek kiállításra.

— **A Kath. Otthon estélye.** A Kath. Otthon február hó 1-én szerdán este 9 órai kezdettel táncal egybekötött zártkörű farsangi estét rendez. A rendezőség mindent elkövet, hogy a tagok kellemesen szórakozzanak. Ételekről és italokról gondoskodik a rendezőség. Belépődíj nincs, de zendéért mérsékelt díj fizetendő.

Az érdek

a legerősebb hajtóerő, mely cselekvésre sarkal. A jótékonyági ösztön, az emberbaráti szeretet, a más szenvedései iránt érzett részvét, a könnyűleltség, a háláérzet kétségtelenül sokszor szép, nemes és nagy tettekre indították már az embereket, de a legerősebb mozgató erő, hiába akarnók általni magunkat, mégis csak a felismert érdek.

Az ellenséges megszállás alatt szenvedő országrészekből nagy tömegekben jöttek át hozzánk magyar testvéreink, akiket apák földjéről elűldöztek az idegen hódítók, türelmetlenül tették helyüket és lehetetlenné az ősi rögön való megmaradást. A háborus nyomorúság következtében itt nem tudtak kellőképen elhelyezkedni a földönfutóvá tett magyarok és különösen elháríthatatlannak látszó akadályba ütközött az, hogy tisztességes, emberhez méltó lakáshoz jussanak.

Igy történt, hogy a menekülteknek jórészt vasuti kocsikban helyezték el. Ez az eredetileg ideiglenesnek tervezett elszállásolás azonban immár évek óta tart. Negyedik telet szenvedik már ezek a szerencsétlen, jobb sorsra méltó emberek a szellős, hideg vagonokban, a magyar társadalom szegényére és közgazdaságunk óriási hátrányára.

Hiába fordultak panaszukkal a kedvezőbb viszonyok közt élő testvéreikhez, hiába festették le tarthatatlan helyzetüket, nyomorukat és szenvedéseiket. A hatóság és a társadalom részéről, nagyon csekély pozitív segítséget észámlva, csak sajnálkozást s legjobb esetben soha be nem váltott ígéreteket nyertek.

Számtalan terv merült fel a segítségre. Pénzbeli adományok, lakásrekvizitációs tervzet, az idegenek, galiciái s más nem kívánatos elemek kiutasítása, stb. és végül mint legtermészetesebb megoldás: az építkezések megkezdése. Egyik terv sem hozta meg a segítséget, részint azért, mert nem volt rá alkalmas, részint pedig azért, mert csak terv maradt.

Az anyagárak hihetetlen emelkedése folytán az építkezés, az új lakások teremtése nem mutatkozott gazdaságosnak és így meg sem indult.

És most felmerült végre egy terv, mely sikerrel bíztat. Sikerrel azért, mert a megvalósításához nagy magánérdekek fűződnek. A vagonlakók ügye az elsősorban érdekelt menekültek kivül, az államvasutakat is súlyosan érinti s közvetve az egész gazdasági életet, miután igen sok vagon von el eredeti rendeltetésétől, amely körülmény bénítólag hat kereskedelmünkre és iparunkra. A Máv. igazgatósága vette fel azt az életrevaló eszmét, hogy az érdekelt gyárosok, nagyiparosok és nagykereskedők építsenek lakásokat a vagonlakóknak, s ezzel szemben a vasut kötelezi magát arra, hogy az ezen uton felszabaduló vasuti kocsik használatára öt éven át elsőbbségi jogot biztosít nekik, ami viszont rájuk nézve jelent óriási előnyt.

Hiszük, hogy ez a megoldhatatlannak látszó probléma így rövidesen megszűnik probléma lenni. Amit az érzelmek forrása, a meleg szív nem tudott megoldani, azt megoldja most már a hideg ésszel felismert érdek.

— **Jubiláló polgármester.** Kiskos István, Szombathely város polgármestere most ünnepelte városi szolgálatának 25 éves jubileumát. Nemcsak Szombathely város tisztikara, de több város törvényhatósága is köszöntötte a jubiláló polgármestert.

— **Házbervallomás.** A városi adóhivatal felhívja a háztulajdonosokat, hogy a házbervallomási íveket folyó hó 31-ig bírság terhe mellett feltétlenül adják be.

— **Házasságkötések.** Tóth Sándor főmérnök—Páter Illivel, Csaki József fazekas—Szalai Juliánával, Király Imre sütősegéd—Balogh Mariával, Balla Lajos sütő mester—Fodor Zsuzsánával, Hajnal István földmives—Zakany Margittal, Lajtor Imre földmives—Szarvas Juliánával, Bódi Ferenc férfi szabó—Szabó Juliánával, Szabó János kisbérő—Gai Jánosával, Bathori Imre csizmadiasegéd—Gyöngyösi Eszterrel, Pető István katonai kézbesítő—ref.—Kohn Ilkával izr. varrónó, Geliér Antal gazdálkodó—Fabián Juliánával, Vitéz István földmives—Kelemen Juliánával, Révész József cipésesegéd—Végh Emmával, Dusa András földmives—Molnár Lujzával, Lakatos Aladár kocsigyári kovács—Tömöri Erzsébettel.

— **A városi muzeum gyarapodása.** Az új esztendőben is gyarapszik tovább a városi muzeum. Márk Endre udv. tanácsostól Debrecenfalva (Zboró) javára 1915 őszén a városházán rendezett műkiállítás művészi kötésű vendégkönyvét kapta, sajtóközleg irván bele a szép társadalmi felbuzdulás történetét és azon alkalmából szerkesztett „Debrecenhez” című költeményét Oláh Gábornak. Fejes Balázs h. nánási derék iparos nemezből készült Boockay-süveget küldött be letétképen, amelyet régóta házákkal beépült, elfelejtett temető területén találtak. Dr. Ecsedi s. muzeumőr Déry Frigyes költségén Tiszaörkényről ismét többféle nagy hálószerzett.

— **Árdragítók a pellengéren.** A büntető-törvényszék uszorabírószági tanácsa az árdragítási ügyek zveit tárgyalta már le fennállása óta. Ezek közül sok olyan ítélet emelkedett már jogerőre, ahol a fogház és magas pénzbüntetésen felül a bíróság kimondotta, hogy az elítéltek kötelesek az ítéletet egész teljeskörűben a bíróság által megjelölt napilapban közlődni és az ítélet rövid szövegét az ítélet bejártánál feltűnő helyen kifüggeszteni. Mivel az ítéleteknek ez utóbbi rendelkezéseit az elítéltek nem tartották be, mert nem közzétették az ítéletet a napilapokban és nem függesztették ki az ítéletet üzleteik bejártánál, a budapesti királyi ügyészség most revíziót tart a pörökben és az árdragítókát a törvény erejével fogja szorítani az ítéletben foglalt kötelezettségek teljesítésére.

— **A világítási vállalat akkumulátor telepe** fenntartása tárgyában a város jog- és pénzügyi bizottsága holnap, hétfőn délután 3 órakor a városháza tanácstermében ülést tart dr. Vargha Elemér tb. főjegyző elnöke mellett.

— **Kislakások.** Szombathelyen a tavasszal nagyarányú építkezés indul meg. 120 két-szobás és 80 háromszobás lakás fog épülni. Csak Debrecenben nem sikerült a lakásépítési akció.

— **Felhívás az orosz állampolgárokhoz!** A m. kir. államrendőrség debreceni kapitánysága felhívja a Debrecen város területén és külsőségén tartózkodó orosz állampolgárokat, hogy arcképes igazolvánnyal való ellátás céljából f. hó 30-án és 31-én a törvényes követelemények terhe mellett jelenjenek meg az államrendőrség (Kossuth-u. 20.) I. om. 67. sz. szobájában. Rendőrkapitányság.

— **Új rendezett tanácsu városok.** Salgótarján és Balassagyarmat legutóbb városokká való átalakulásuk tárgyában felirtak a belügy-miniszteriumhoz. A miniszter a felirathoz hozzájárult. Mindkét város rendezett tanácsu város lett.

— **Belagyott a vízvezeték.** Aczél Géza városi főmérnök tegnap azt jelentette a tanácsnak, hogy a nagy hidegek következtében a vízvezeték sok helyen befagyott. Így befagyott az iskoláknál, óvodáknál is, ahol az illemlhelyek közegészségi szempontokból a fagy következtében kifogás alá esnek. A tanács mérlegelve a vízvezeték épségének nagy fontosságát, megfelelő intézkedéseket szándékozik tenni.

N
DEBRECENI NYOMDÁSOK
FOLYÓ ÉVI FEBRUÁR HÓ 12-ÉN
VASARNAP ESTE 6 ÓRAI KEZDETTEL RENDEZIK NAGYSZABÁSÚ
ÁLARCZOS BÁLJUKAT

A MUNKÁS OTTHON (Margit-fürdő) KELLEMESEN FÜTÖTT DISZTERMÉBEN. TOMBOLA. KONFETTI ÉS SZERPENTIN. SZÉPSÉGVERSÉNY.

— **A debreceni nyomdászok** február hó 12-én rendezik nagyszabású alarcos baljukat, amelynek hagyományos kitűnő sikere az agilis rendezőség munkája által már jóelőre biztosítva van, a Munkás-Otthonban. A nyomdászbálon az ötletes szórakoztatások egész sorogán kívül szépség- és jelmezverseny is lesz, amelyek egyik értékes első díjával **Berzék Vince** Piac-utca 33. sz. alatti fényképész műterme főajánlotta, hogy a nyertes legszebb alarcosnő életnagyságu fényképét tetszés szerinti kivitelben **ingyen** elkészíti. A nagysikerűnek ígérkező bál iránt széles körökben máris élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— **A Ker. Nemzeti Liga és Arany János társaság az Éme estélyen.** Az »E. K. Nemzeti Liga és az »Arany János társaság« elnöksége tisztelettel értesíti összes tagjait, hogy az »Ebredő Magyarok I. év február 4-én a Bika szálló nagytermében rendezendő műsoros estélyére valamennyien a legszívesebben megvannak hívva. Aki személyes meghívóra tartana igényt, szíveskedjék azt az elnökségnek bejelenteni.

— **Ipartestületi táncestély.** Már csak egy hét választ el bennünket az ipartestület nagyszabású táncestélyétől. A rendezőség faradhatatlan tevékenységet fejt ki, hogy e nagy és fényesnek ígérkező táncestély a legteljesebb erkölcsi sikerrel záruljon. A külső jelek is mutatják, hogy ez a farsang egyik legsikerültebb estélye lesz, amennyiben úgy az iparos társadalom, mint a tánc kedvelő közönség körében erősen készülődnek az előjvetelre. Az estélyre kilátásba helyezte lejáró jelölését **Pálffy Dániel** nemzetgyűlési képviselő, volt kézmű és kisipari miniszteri biztos és több vezető férfi. A rendezőség kéri, hogy azok, akik tévedésből meghívót nem kaptak, szíveskedjenek erről az Ipartestületet értesíteni. Jegyek válthatók az Ipartestületben (délelőtt 8—1 óráig). Pályajegy 100 kor. és ehhez még 5 személyjegy váltása kötelező, személyjegy 60 korona végleges adóval együtt.

— **Monstre kommunista bűnper.** Budapestről jelentik: A pécsi direktorium bűnügyében a tárgyalás hétfőn reggel kezdődik meg dr. Keresztessy Gyula ítélő táblai bíró elnöklésével. A vádlottak 1400 bűncselekménnyel vannak vádolva és a tárgyalás, tekintve hogy több száz tanút hallgatnak ki, néhány héttig fog eltartani.

— **Halálozások.** Oláh Mária ref. 9 hónapos, Szabó János ref. 2 éves, Kós János ref. 11 hónapos, Fohn László izr. 2 éves, Grósz Samuel lisztkereskedő izr. 69 éves; özv. Zambó Istvánné Fatyol Mária r. kath. 62 éves, Szabó Margit ref. 1 hónapos, Pap Béla ref. 11 hónapos, özv. Kovacs Jánosné Duka Zsófia gör. kath. 38 éves, Szabó József ref. 26 éves, Gorove Mária r. kath. 9 éves, Balla Katalin ref. 8 hónapos, Saska Ida ref. 66 éves, Krosner Julianna házvezetőnő r. kath. 62 éves, Varga Erzsébet felelőnő ref. 24 éves.

— **Az ÉME sorsolásán** nyertes számok: 12, 58, 77, 81, 100, 150, 262, 272, 283, 288, 324, 335, 354, 455, 469, 476, 480, 526, 539, 751, 768, 829, 830, 832, 851, 895, 957, 964, 966, 967, 977. 1081 tulajdonosait felkérjük, hogy nyereség tárgyaikat február 1-ig a központi irodából vigyék el, mert azon túl a tárgyak őrzését nem vállaljuk. A vezetőség.

— **Magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének közleményei.** Fiókrudáinkban újabb árieszállításokat eszközöltünk. Rizs kilogrammonként 54 koronáért, házi szappan, só 13, kristály cukor 89, finomított kristály cukor 92, kocka cukor 98, stockeraui borsó 40, lada boszniai szilva 110, gyümölcsíz 56, száraz kolbász 180, süritett paradicsom 60, asztali bor 42, rum 136, 140, 170 koronáért kapható literenként; csemegeosztályunkba különféle sajtók és cukorkák érkeztek. Fiókrudáink vasárnapokon délelőtt 8—10 óráig nyitva vannak.

— **Husfűstölés** pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

A DTE zeneértő tagjai hétfőn este fél 8 órakor a klubhelyiségben összejövetelt tartanak, melyre pontos megjelenést kérünk, valamint kívánatos, hogy a tagok hangszereiket magukkal hozzák.

— **Alföldy Károly tánciskolájában** január hó 16-án új tanfolyam kezdődik. Beiratkozások Péterfia-utca 2. sz.

NAPIREND

Vasárnap 1922 január 29

Prot.: Ad I. Kath.: A. szal. Ferenc.

Közművelődési könyvtár: Nyitva délelőtt 10—12-ig.

Városi képtár: Nyitva délelőtt 10—1-ig.

Városi muzeum: Nyitva délelőtt 10—1-ig, d. u. 3—5-ig.

Csokonai-színház: D. után 3 órakor „Cigánybáró”, operett 3 felvonásban. Este fél 8 órai kezdettel „Fekete pillangó”, operett 3 felvonásban.

Modern kabaré (Petőfi-tér) előadás este 8 órakor.

Apollo mozgó) előadások kezdete
Urania mozgó) 5, 7, 9 órakor
Uranus mozgó)
Meteor mozgó)

Szőnyeg- és gobelin szövő tanfolyam kiállítása délelőtt 10—1-ig a Kereskedelmi Csarnokban.

A Székely Társaság propaganda előadása délelőtt 11 órakor az Iparos Kör dísztermében.

A szociáldemokrata munkás szakszervezetek összehívásának nyilvános gyűlése a Munkás Otthonban (Margit-fürdő) d. e. 10 órakor

Debrecen város gazdasági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor a városháza tanács-termében.

A DTE teadélutánja délután 4 órakor a Royalban.

Átarcos bál délután 6 órakor a Royalban.

Hétfő 1922 január 30

Prot.: Mártonka. Kath.: Mártonka

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7-ig.

Kollégiumi könyvtár: Nyitva d. e. 10—12-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: A) bérletben „Lili”, operett 3 felvonásban

Modern kabaré (Petőfi-tér). Előadás este 8 órakor.

Apollo mozgó) 5, 7, 9 órakor kezdettel
Urania mozgó)

A MANSZ intéző-bizottságának ülése este 8 órakor Piac-u. 9. sz. a.

A városi tanács teljes ülése 9 órakor a városházán.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyterjedű 0-0 és aktuális mű 0-0

Írta: ifj. Wessprémy Kálmán

Ára 24 korona.

Vidékre postán 26 korona.

Kapható lapunk kiadónivalaiban Piac-utca 59.

SZÍNHÁZ.

00

HETI MŰSOR

Vasárnap d. u.: Cigánybáró.

Vasárnap este: Fekete pillangó.

Hétfőn: Lili, A) bérlet.

Kedd: A vörös talár, B) bérlet.

Szerda: Romeo és Julia, C) bérlet.

Csütörtök: Yu Shi, bérletszünetben.

Péntek: Yu Shi, bérletszünetben.

Szombat: Yu Shi, bérletszünetben.

Vasárnap d. u.: Hamlet.

Vasárnap este: Yu Shi.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Vasárnap délután **Cigánybáró**, este **A fekete pillangó** kerül színre.

Hétfőn A) bérletben **Lili** kerül színre.

Meteor mozgóban ma, vasárnap **Eg és föld között** kalandor történet 5 felvonásban és **Szemnek áll a világ**, amerikai burleszk 2 felvonásban kerül bemutatásra.

Szvitlik Ferenc, a kedvelt tenorista, énekel hétfőn és kedden az Apollóban. Bemutatasra kerül **Olaf Fönns** főszereplésével a Toskanai hercegnő című 6 felvonásos dráma. Jegyelővétel.

Hét éjszaka című amerikai dráma **Mary Pickford** dal a főszerepben az Urania mostanság vasárnap, hétfőn, kedden. Rendes helyek, utalványok kétközt nap érvényesek.

Láthatatlan kéz, amerikai kalandor film a Burlingtoni jaguar főszereplőinek játékaival, legközelebb az Uraniaiban. Mindenkinek meg kell néznie.

Tilos város, amerikai film, szenzációs dráma 6 felvonásban a kínai életből, ma utoljára az Apollóban 3, 5, 7 és 9 órakor.

Olaf Fönns főszereplésével a Toscana hercegnője című 6 felvonásos drámát mutatja hétfőn az Apollo. Chaplin, mint hős, amerikai burleszk lesz a kísérő kép.

SPORT

00

A DTE mai teájának kabaré-műsora. A DTE mai tea-délutánjának kabaré-műsora, az egyesületi tagok műkedvelői készségét tekintve, pazarnak ígérkezik. A legkönnyebb kabaré-számtól kezdve a legkényesebb izléseket is kielégítő klasszikus számok váltakoznak az öt számot fellelő műsoron. Ezek a számok a következők: 1. Aktuális stíflak; előadja **Horváth Endre**. 2. Liszt: Rhapszodie; hegedűn **Kun Béla**, zongorán **Kun Hada**. 3. Monolog; előadja: **Burger Böske**. 4. G. Braga: La Serenata; hegedűn **Popper Kálmán** és **Rózsa Árpád**, zongorán **Rózsa Imre**. 5. Rózsika váron a Széna téren; előadja **Horváth Endre**. Műsor után tánc 9 óráig. A tea-délután 4 órakor kezdődik.

A Vasutasok ifjúsági birkozóversenye. A debreceni Vasutas Sport Club 1922 évi február hó 5-én délután 4 órai kezdettel a DTE Péterfia-utca 76. sz. alatti tornacsarnokának II. osztályú országos meghívású junior versenyt rendez 3 súlycsoportban és pedig: 1. Légsúly bezárólag 58 kgr. ig. Penhelysúly 62 kgr.-ig. Középsúly 67 és fel kgr.-ig. Kisközép 75 kgr. ig. Nagyközép 82 és fel kgr.-ig. Nehézsúly 82 és fel kgr.-on felül. A verseny a MBOSz szabályai szerint rendeztetik. A versenyen résztvehetnek a MBOSz által beigazolt összes egyesületek versenyzői. Nevezések a MBOSz hivatalos blankettáján febr. hó 4-én déli 12 óráig Zih Béla előadó részére Debrecen, Fapár r. t. Salirom-utca 5 szám küldendők. Nevezési díj személyenként 20 K, mely Valkovits István Debrecen, Baththanyai-utca 10 szám alatti penztáros részére küldendő. Tet nélkül vagy elkésve érkezett nevezések nem vetnek figyelembe. Az egyes súlycsoportok legalább 3 induló esetén tartanak meg. Díjazás minden súlycsoport győztese a DV-C szalagján díszített ezüstözött nagy bronzéremet, minden II. díszített ezüstözött kis bronz és minden III. helyezett nagy bronz éremet nyer. Mérlegelés a verseny napján és színhelyén délelőtt 11 órakor.

A DTE jégpályáját az egyesület vezetősége olyan állapotba ohajtotta hozni, hogy az a legmagasabb igényeket is kielégítő legyen. Ez a törekvésük sikerült is, mert ma hatalmas, tükörsima jégfelület fedi a pályát.

Legfényesebben tisztít és legjobban konzerválja a cipőt a Pyram.

január 29.

A „Takácsok“ Fonó-Szövőipari Szövetkezet munkaműsora

Közi: Váradi Szabó János.

1. Szép és jó fonalat csak jó nyersanyagból lehet előállítani, nagyon fontos tehát, hogy a nyersanyag temelésnél jó vetőmagot, illetve a gyapjuteremelésnél gondosan kiválasztott és fajtaszilárd tenyészállatot használjunk s úgy a föld elkészítését, mint a tenyésztés körüli teendőket helyesen végezzük. A szükségeseket beszerzésénél a szövetkezet gondosan kiépített üzleti szervezetét és kiváló szakembereit bocsátja a tagok rendelkezésére.

2. A termelő akkor élvezzi munkájának megérdemelt gyümölcsét leginkább, ha nyers-termékeit legalább is félkész állapotban értékesíti. A termelő célja tehát az legyen, hogy az aránylag nehezen értékesíthető nyers-termékeiket saját üzemükben minél forgalomképesebb áruvá dolgozthassák fel. E kikészítéshez ellenben olyan berendezések szükségesek, melyeket az egyesek különállóan nem szerezhetnek. A szövetkezetben egyesült gazdák azonban ilyen berendezéseket közös erővel könnyen létesíthetnek. Ilyenek pedig:

a) Az áztatók. Tapasztalat szerint a legnagyobb hibákat az áztatásnál követik el s az eredmény rendszerint törékeny, sötétszínű, pozdorjás rost. Pedig megfelelően helyes áztatás mellett a magyar kender a legjobb olasz kenderrel is bátran felveheti a versenyt. Hazánk legtöbb községe határában megvan a lehetőség jó áztatók készítéséhez s csupán az erők szétforgácsoltsolt voltán és a kellő szakértelem hiányán mulik az, hogy a természetnyújtotta kedvezményeket kellőképpen ki nem használhatjuk.

b) Törő- és tilológépek. A kender- és lenkésztés legkeservebb munkája a töréstilolás. Amde csak addig, míg annak módját nem ismerjük. A szövetkezetben egyesült termelők a szövetkezet által forgalomba hozott járgány, vagy kismotor-hajtású törő-tilológépeket, melyeken a munka játszva könnyűséggel, gyorsan végezhető, könnyen beszerezhetni fogják.

3. A tilolt kendent és lent már jól lehet értékesíteni, de a termelő legtöbbször fonalat, illetve vásznat, zsákot ponyvát szeretne saját terméséből kapni. Működését tehát ezentúl annak, hogy a kitilolt rostot meg is fonhassa. Hogy milyen szörnyen időtrábló munka a fonás, azt mindnyájan tudjuk. Ezért, ha csak lehet, a házi fonást mellőznünk kell, ne pazaroljuk drága időnket ilyen unalmas piszmozgásra. Csak hogy fonógépet nemcsak az egyes termelő, de még kisebb szövetkezetek sem igen szerezhetnek be, illetve haszonnal üzemben nem tarthatnak. És ennek a kérdésnek megoldására több szövetkezeti telepnek kell egyesülnie. Vagyis e célra az összes szövetkezteinket egy központban egyesítjük, hogy a nagy tökélet és a sok anyagot igénylő feladatokat is minél helyesebben és előnyösebben tudjuk megoldani. A gép nemcsak gyorsabban, olcsóbban fon, mint a kéz, de a gépfonál szebb, egyenletesebb és erősebb is.

4. Ugyanilyen feladat a gyapjufonál elkészítése. A gyapjuosztályozót, mosót és fonót is csak közös erővel lehet üzemben tartani.

5. A szépen elkészített fonál azután a termelőkhöz kerül vissza s azt, amire akarja, arra használhatja fel. A szövetkezetnek lesz a községben vagy városban egy közös helyisége, a tanítóműhely, ahol azok, akik szőni akarnak, ezt a mesterséget megtanulhatják, s ahol annak a termelőnek, aki a szövással foglalkozni nem akar, a fonalát tetszése szerinti szép szövetekké megszövik. Itt lehet azután a tilolt anyagot fonásra, vagy szövésre beváltani, itt lesz a telep szerszámraktára stb. Szóval olyan hely lesz ez, ahova a szövetkezeti tagok minden ügyes-bajos dolgaikban tanácsért, támogatásért fordulhatnak s ahonnan a legmegbízha-

több felvilágosítást kaphatják, mert a központ szakemberei a tagok rendelkezésére ez uton állanak. Ez a műhely később a fejlődés megfelelő fokán a körzeti fehéritő, festő és kikészítő üzemekkel is kibővíthet.

6. Indokolt esetben a Szövetkezet szövőszékeket kölcsön is ad olyanoknak, akik azt egyszerre be nem szerezhetik. A szövással keresetképpen foglalkozni óhajtokat állandó munkával látja el s kész termékeiket országos szervezete útján értékesíti.

Ezeknek a feladatoknak megoldására csak olyan, minden részében átgondolt szervezet képes, mint a Takácsok Fonó-Szövőipari Szövetkezte, melynek budapesti központjában képviselve van a fonó-szövőipar üzéséhez szükséges minden szakértelem, s mindenkor jól értesült kereskedelmi tájékozottság, az országot behálózó teleprendszer által képviselt hatalmas tőkeerő, szóval megvan a versenyképes, gazdaságos üzemű közgazdasági alakulat vezetése és irányításához szükséges minden illetékeség. Ezt kiegészíti a vidéki telepek helyi szervezete: ez ezidőszertig ugyan még csak Kecskeméten és Jánosházán van meg, de több telep van már is kialakulóban, melyek a helyi viszonyok alapos ismeretével a helyi igények kielégítésére a központ irányítása mellett leginkább alkalmasak. A telepek külön-külön önmagukban fejlődésképes egységek, de a központi szerv összekapcsolása folytán egymást közösen erősítik s együttesen olyan feladatok megoldására képesek, melyeket széttagoltan meg nem valósíthatnának.

Hazánk legszentebb érdeke kívánja, de mindenki saját legszentebb érdekét is munkálja, ha a „Takácsok“ Fonó-Szövőipari Szövetkezet tagjává lesz. Községek, melyekben több termelő, vagy szövással foglalkozni kívánó van, alakítsák meg a „Takácsok“ Fonó-Szövőipari Szövetkezet helyi telepét. A telepi szervezkedést illető kérdésekre a központ készséggel adja meg a részletes felvilágosításokat s az alapszabályokat és egyéb nyomtatványokat a mozgalmat vezetőinek nyomban megküldi. (Budapest, VI. gróf Zichy Jenő-utca 19. Egy üzletrész ára 200, és az üzletrészenként való belépési díj 12 korona).

A bortermés válsága. A szőlősgazdák az idei 1922. évet igen krízisnek tekintik. A borpiac ugyanis változatlan, eseménytelen, külföldre bort nem szállítanak és ennek következtében a borárak napról-napra esnek. Hozzájárul a nehéz helyzethez a földválság fizetése, valamint az, hogy a két legfőbb borvásárló állam: Ausztria és Csehország pénzügyében van. Betetési mindent a cseh megszállás alatt levő Felvidék szőlősgazdái a cseh kormányhoz intézett az a kérése, hogy a Csehországba bevitt magyar borok után magasabb vámot szedjenek. Általában a kommersz borok, 11-12 fokosok már 2800 koronáért vásárolhatók, de kereslet nincs. A Tokaj Hegyalján 30 koronáért is lehet vásárolni prima borokat. Pestmegyében a bor ára 32-35 K. Fejérmegyében 26-28 K. Mórótt édeszamatú 40 K. ujbó 28 K. Szolnokmegyében 25 korona.

Nemesített bányai lőfegyver tengeri vetőmagot rendelő gazdákat felhívjuk, hogy a tengeri árát métermázsánként 3225 koronát a debreceni gazdasági egyesület titkári hivatalában még e hét folyamán befizetni sziveskedjenek, hogy a megrendelt vetőmagot kellő időben megkaphassák. Zsákot a bányai uradalom 125 koronáért adja, ez valamint a fuvardíj a megrendelő terhét képezi.

DEBRECENI KALAPGYAR

Szell Gergely

Női és férfi kalap megrendések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek. **Piac-u. 63. sz.**

KELETMAGYARORSZÁGI BAROMFI-ÉS GALAMBTENYÉSZTŐK EGYESÜLETE

Rovatvezető: Csapó László.

A szárnyasok taraj- és lábgyagása

Egyes tenyésztők között felmerült azon nézet, hogy a tarajgyagások által elékeltetett baromfi a továbbtenyésztésre nem alkalmas, mivel ezen szépséghibát átöröklik, téves. Sem tudományosan, sem pedig tapasztalatok alapján nem lehet bizonyítani, hogy az állatokon külső erőszak folytán előállított változások át nem örökölhetők. Még a külső befolyások által előidézett tulajdonsági változások átörökítése is vitás, sőt szakemberek és tudósok által egyenesen megcáfoltatott.

Csak arra utalok, hogy az egyes ló- és kutyafajoknál nemzedékeken keresztül szokásos kurtirozások soha nem voltak befolyással a szaporulatnál. Az egyes országokban kakasviadalokra tenyésztett állatok, melyeknek taraját és szakálát rendszeren eltávolítják, az utótenyésztésben soha nem mutattak változást. Hogy ezen testrészeket kés vagy fagyás távolítja el, vagy ékelteti, az a továbbtenyésztésre nincs befolyással. Ily állatok, ha testük egyébként megfelelően fejlett, tenyésztésre továbbra is alkalmasok maradnak.

Visszapillantás kiállításunkra

A kiállítást ismertető közleményünket a megjelent összes vidéki tenyésztőknek, továbbá a kiállítóknak is megküldöttük. Igaz, hogy ezen közlemény nem mindenben ismerteti meg az érdeklődőkkel a kiállítás eredményét. Így pl. a bírálókat, illetve minősítést szakszerű indoklással is ellátva, nem állott módunkban részleteiben is ismertetni, már pedig egy kiállítás ebben az irányban csak akkor lehet tökéletes és célravezető, ha a kiállított állatok kiválóságai, de főleg hibái és hiányai egyaránt megismertetnek a kiállítókkal, miáltal lehetővé tétetik a megállapított hibák és hiányok megszüntetésére a tenyésztők figyelmét felhívni.

E hiány mellett voltak és történtek más hibák, tévedések, sőt mulasztások is, ezek tekintetében azonban a kiállítóknak, de tenyésztő-társainknak is megértő elnézéssel kell lenniük, mert az első vállalkozás nem lehetett mindjárt mindenben kielégítő, még kevésbé lehetett tökéletes. Éppen ezért a szerzett tanulságok és tapasztalatok a következő hasonló ténykedésekben s általában egyesületünk munkásságában csak irányadóul szolgálhatnak. Az esetleges hibák és sérelmek tehát ne tévesszék meg tenyésztő-társainkat, mert egyesületünknek a kezdet-kezdetén való első nyilvános s őszintén valljuk be: elég eredményes szereplése csak arra serkentheti a tagokat és a vezetőséget, hogy a jövőben még nagyobb megértéssel, szeretettel és még teljesebb összetartással és buzgósággal kell baromfi és galambtenyésztésünk eredményét megfelelő sikerhez juttatni.

Kiállításunk egyik eredményeként közöljük, hogy a kiállítás tartama alatt dr. Biró Pál főtitkár tevékenykedése folytán 86 új tag lépett be egyesületünkbe, mi csak azt bizonyítja, hogy a fajbaromfi és galambtenyésztés szeretete mind szélesebb körben hódítja meg az érdeklődőket. A belépett új tagokat szeretetteljesen üdvözlöljük azon reményben, hogy kitűzött céljainkban egyesületünket továbbra is szives készséggel támogatják és a tenyésztés fejlesztésében tevékenyen közreműködnek.

Az ez alkalommal megnyilvánult támogatás után, alig feléves egyesületünk 33 alapító és 226 rendes tagot számlál. Előbbiek soraiban újabbban a következőket üdvözölhetjük: Her-nády László Tiszalök, Kállay Gábor Gyula, Balogh István Karcag, Fekete Imre B.-Csaba

Üzletátalakítás miatt Beszerzési áron árusít a „Hajdu-sági“ férfi és fiú ruhaáruház **Piac-u. 67. sz. Frohner-ház. © Győződjön meg.**

Sesztina Jenőné, Csáky Jánosné, Rauchbauer Ödönne, Horváth Antalné, Trnka Teofil, ifj. Kiss Imre, F. Szabó József, Erdélyi Miklós és Szűcs Lajos Debrecen.

A múlt heti számban közölt díjazást, miután e közleményből elnézés folytán kimaradt, Péntek László tagtársunk megérdemelt díjazásával kiegészítjük, amennyiben nevezett keleti pergő az egyesület egyik 200 koronás tiszteldíját nyerték el.

Tagsági díjak. A f. évre esedékes 50 K tagsági díj befizetésére tisztelettel felhívjuk tagtársaink szives figyelmét. A díjnyugtát Péntek László egyesületi pénztárnoknál Debrecen, Városháza, házipénztár vehetők át.

Hirdessünk! A közelgő tenyésztési időnyre tekintettel, felhívjuk tagtársaink figyelmét esetleges hirdetéseik leadására. Hirdetési díj szavanként 1 K 60 f.

Választmányi ülés. Egyesületünk a kiállítás eredményének beszámolója tárgyában folyó hó 30-án, hétfőn délután 6 órakor a rendes helyiségben választmányi ülést tart. A választmányi tagok pontos megjelenésére kéretnék.

A legcéljesebb alkalmi ajándékokat

APOLLO

divatáruházban

veheti meg a Vármegyeházzal szemben, Piac- és Miklós-utca sarkán.

Dupla választék férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garnitúrák, fűzők és női fehérneműk a legújabb kivitelben, flanoitok, vásznak és zettók nagy választékban olcsó árakkal megvásárolhatók.

Kis ház jókarban, 950 öf telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld eladó.

Nemes-utca 7. szám (Tócos kert) Ertekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében délután 6 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Debreceni Gardák Bankja részvénytársaság, Kossuth u. 17. Kölesönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbead (sáfá deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Eladó belvárosban Egyháztőrből négy lakást és három bolt-helyiséget magában foglaló jövedelmező ház. A Vágóhid mellett két hold szőlő három szobás lakás és istálló. A város alatt hét hold és öt hold jó bogyós szántóföld. A Mester utca végén és a Vágóhid mellett ház helyek és telkek. A Köntös kert elején egy kis ház. Ezenkívül kiadó négy hold konyhakert, szőlő alkalmas jó fekete föld és kis házzal a Mester utca végén. Ertekezhetni Gardák Bankja Kossuth-utca.

Eladó egy jókarban levő varrógép Cim: Ratkovszkyne, Boldogfalva-utca 26.

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Sathyányi-utca 22. Telefon 1365.

Forgács István műorás ádógos-u.

NYILTTÉR

Édes atyánk **Kolling György** érmihályfalvai lakos ellen a nagyváradi törvényszék a gondnokság alá helyezési eljárást 6839-1921. szám alatt megindította és egyúttal rendelte a zárlatot édes atyánk összes vagyonára.

A zárlat az Érmihályfalván levő ingatlanokra már fel is jegyeztetett. A Debreczenben levő Royal szállodára, valamint a vértési határban levő „Liget” nevű birtokra is következni fog a zárlat feljegyzése, amely jelenleg csak a beállított politikai határok miatt késedelmeskedik.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy édes atyánk **Kolling György** érmihályfalvai lakossal **semmiféle jogügyletet ne kössön és különösen a fentemlített ingatlanok elidegenítésére vonatkozó ügyleteket ne kössön**, mivel kiteszik magukat annak, hogy az ügyletek, mint érvénytelenek, — megadtatnak.

Érmihályfalva, 1921. január 28.
Kolling Adolf,
Kolling Árpád

A tőzsde

Magyar korona: 72 1/2

Magánforgalom

A délelőtti magánforgalomban a valuta piac nagyon elhanyagolt és esendes volt. Forgalom igen csekély. Dollár lanya ten denois mellett 679-80, szokol 1320, lei 518, märke 358, osztrák koronában élénk a kereslet ezres 8 és től, 10 ezres 8 és egyezked. Bécs 8-8 és egyezked, Berlin 356-52, Prága 1325-30, Páris 56-55, Svájc 134-38, Milánó 3000-30, Newyork 687, Zágráb 230-25.

Az értékpapírpiacon a bécsi kifzetés megszilárdulására való tekintettel általában szilárd volt. Rima 2050, Államvasút 4500, Déli vasút 1620-630, Gummi 2650, O. fa 1680. Élénken keresték a Jutát és Kendert valamint a maslompapírokat, de ezekben üzlet nem volt.

Zürichi szártőzsde Berln 255.—, Holland 188-15, Newyork 513, London 2176, Páris 4205, Milánó 2275, Brüsszel 4080, Prága 995, Budapest 72 1/2, Zágráb 165, Bukarest —, Varsó 16, Bécs 14, Osztrák bélyegzett 8.

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén az üzlet mindvégig igen kis keretek között mozgott, alig néhány tétel cserélt gazdát. Árak változatlanok, csak tengeri drágult 25 ponttal.

Árvatales árak: Buza tiszvitéki 2330-2360, fehérmegyei 2335-2350, pestmegyei 2335-2350, rozs 1520-1535, takarmány árpa 1750-1800, sörárpa 1800 850, káposzta 1560-1650, zab 1560-600, tengeri 2150-175, repce 26-27, Korpa 1175-1185.

Előfordult kötések egy vagon rozs 1500-150 mázsa zab 1520, ab állomás, tengeri egy vagon 2240 márciusra.

A liszt és őrlemények piacán a forgalom kissé meglélenkült. Egy vagon takarmány liszt 13, két vagon 13 ab állomás.

Sertéstermékek. Sertésus 88-110, zsir 140-52, zsirszalonna 100-120, füstölt paprikás szalonna 140, tepertő 100, hajt 130, füstölt hus 120.

MEGHÍVÓ

Van szerenésünk a **Hajdudorogi Néptakarékpénztár Részvénytársaság** t. részvényesait az **1922 évi február hó 12-14 napján d. e. fél 11 órakor** az intézet székázaiban tartandó **XII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE** tisztelettel meghívni.

A közzététel tárgyai:

1. A jegyzőkönyv hitelteljesítésére két tag választása
 2. Az igazgatóság 1921. évi jelentése és a zárszámadások előterjesztése, a nyereség felosztása iránti javaslattal.
 3. Felügyelőbizottsági jelentés.
 4. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadására.
 5. A sorrend szerint kilépő igazgatósági tagok helyébe választás utáni betöltése.
 6. A sorrend szerint kilépő felügyelőbizottsági tagok helyébe választás utáni betöltése.
 7. Indítvány az alaptőke felemelése tárgyában.
 8. Esetleges indítványok.
- A mérleg és az összes számadások az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
- Hajdudorog, 1922. január 25.
Az igazgatóság.

Dollárt ósmas légező pénzt, aranyat, ezüstöt legelőlegesen

Simon György DEBRECZEN Kossuth-u. 11.

Kőváry és Altmann szücsmesterek, Debrecen, Piac 42. Pannonia szálló udvar

Mindenféle szücs munkákat szakszzerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl. Vadbőröket veszünk és kikészítünk.

Böszörményi uton eladó 2 szoba, konyha, kamara, pince, istálló, szőlő és gyümölcsösből álló kis családi ház azonnali beköltözésre.

Dezső László irodája Szent Anna-u. 6.

Pipere szappanok valamint **Parfümök** minden illatban, **Fertőtlenítő szerek** stb. a legolcsóbban szerezhetők be a **Korzó Drogueriában** Piac-utca 42. TELEFON 14 80

Eladó hentesüzlet legfogalmasabb helyen Csapó-utcán teljes felszereléssel azonnali átvételre eladó, Dezső László irodája Szent Anna-utca 6.

Árverési hirdetmény

A katonai beszerzési csoport megmaradt különféle árucikkei (cipők, szabó és cipész kellékek, egyenruhák stb.) folyó évi január hó 31-én, 10 órakor a Pavillon-laktanyában nyilvános árverésen eladottnak.

Tájékoztató ugyanott nyerhető 10 és 12 óra között.

Gazdasági VAS ÁRUH. takarékhonnyak és hutorvasalások, lemezcsépek beszereszetők

TELEFON: 6-20

Bakos István vas-kereskedésében. Csapó-utca 23. sz.

Patent Hordózá szerzőcsés találmány! A hordók lezárásához nem kell több dugó, a hordót nem kell lepecsételni, védő bádóg lemezekkel lezárni, megszünt a szájdongák sürülése, törése. Egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyitható a patent hordózárral.

Lerakat: **Hangya Keresztény Fogyasztási és Ertekesítő Szövetkeze, Debrecen**

Eladó falusi ház 4 szoba, konyha, kamara, pince, istálló nagy udvar közel Debreczenhez azonnali átvételre eladó

Dezső László irodája Szent Anna-u. 6.

Hirdetmény

A debreczeni református egyház az alábbi megnevezett napokon az ott kitüntetett földet 1922 é i október 1-től kezdődőleg hasznosításra adja és pedig

- Február 2-án**
- Vedres dűlőben 41 hold tanyásbirtok, Macon 29 hold tanyásbirtok, Szoboszlói dűlőben 12 hold tanyásbirtok, Gál dűlőben 13 hold tanyásbirtok, Mikopéresi utfiőben 267 hold tanyásbirtok esetleg ebből a hosszupályi ut mellett 76 hold 7 parcellában külön-külön, Fáy dűlőben 5 hold, Czuczában 11 hold, Czuczában 11 hold, Czuczában 13 hold, Czuczában 7 hold, Czuczában 4 hold.

- Február 3-án.**
- Póterfia dűlő 20 hold, Péterfia dűlő 11 hold, Péterfia dűlő 8 hold, Péterfia dűlő 10 hold, Kádár dűlő 9 hold, Péterfia dűlő 7 hold, Fáy dűlő 2 hold, Percz dűlő 10 hold, Percz dűlő 10 hold, Fáy dűlő 4 hold, Szoboszlói dűlő 11 hold.

- Február 4-én.**
- Tégláskert 1262 négyszögöl, Bánkon kaszáló 8 hold, Percz dűlő 21 hold, Kádár dűlő 5 hold, Veréb dűlő 5 hold, Percz dűlő 9 hold, Piacz dűlő 6 hold, Veréb dűlő 11 hold, Fáy dűlő 11 hold, Kádár dűlő 4 hold, Kádár dűlő 5 hold.

Kikiáltási bérösszeg holdanként 3000 kor., a mikopéresi ut mentén levő földnél 2000 kor., ennek 10% a bánatpénzül az árverés megkezdése előtt letétbe helyezendő, akár készpénzben, akár helybeli takarékpénztári betétkönyvön.

Az árverés mindennap délelőtt 8 órakor kezdetét veszi az Egyház tanácstermében (Egyházár 17. sz. a.) s tart esetleg délután is.

Az árverési feltételek megtekinthetők délelőtt 8-1 óráig Báthori Kálmán egyházi gondnoknál, irodában (Egyházár 17. sz. a.) s Dr Bacso Dezső egyházi ügyvédnél (József kir. hereg u. 8.)

Debrecen, 1922. január 29.
Bérbeadásal megbízott küldöttség.

Eladó fűszerüzlet legfogalmasabb helyen árnyakkal azonnali átvételre italméressel együtt eladó

Dezső László irodája Szent Anna-u. 6.

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek

Kramer Simonffy László 17.